

فرهنگ دو زبانه
فارسی - انگلیسی

ترکیب در شعر فارسی

مهدی افشار

www.ketab.ir

سرشناسه	افشار، مهدی ۱۳۲۶ - Afshar, Mehdi
عنوان و نام‌پدیدآورنده	فرهنگ دوزبانه فارسی - انگلیسی ترکیب در شعر فارسی / مهدی افشار.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات دبیر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۵۰۶+ [10] ص.
شابک	978-622-7951-15-8
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	فارسی - انگلیسی
موضوع	بالای عنوان: فرهنگ دوزبانه فارسی - انگلیسی
موضوع	فارسی - ترکیب‌های وصفی - واژه‌نامه‌ها
	Persian language - - Adjectivals - - Dictionaries
	فارسی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی
رده بندی کنگره	PIR۲۳ :
رده بندی دیویی	۴۱۴/۵۰۰ :
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۷۳۹۶۶ :

www.ketab.ir

عنوان	:	ترکیب در شعر فارسی
نویسنده	:	مهدی افشار
چاپ اول	:	۱۴۰۰
تعداد	:	۳۰۰
چاپ	:	پیام
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۹۵۱-۱۵۸

آدرس: میدان انقلاب - پاساژ ایران - طبقه سوم - پلاک ۱۰۷

تلفن: ۶۶۴۱۲۷۲۶ - ۶۶۹۰۰۵۲۵

۵۸۰۰۰۰ تومان

مقدمه مؤلف

ادبیات ایران زمین هنوز آن گونه که باید نزد جهانیان شناخته شده نیست. شناخت مغرب زمینی‌ها از ایران به رغم تحولات سیاسی جاری آن قدر محدود است که عامه مردم گاه ایران را با عراق یکی می‌دانند و تحصیل کرده‌های‌شان گاه بزرگان ایرانی چون پورسینا، فارابی، خوارزمی و رازی را عرب می‌پندارند. خیام را تنها کسانی که به شرق و بالاخص به ایران زمین توجهی دارند، می‌شناسند، آن هم به لطف ترجمه ادوارد فیتزجرالد، یا نامی از حافظ شنیده‌اند به لطف آبروی ویران و کلارک و از سعدی یاد می‌کنند به جهت همتی که فرانسیس گلادوین و ادوارد هارتسک به کار بسته‌اند و سرانجام به همت نیکلسون و این اواخر با ورود شعر مولانا به قلمرو ترانه‌های غربی مولوی را بیش‌تر می‌شناسند به شرط آن که او را ترک یا رومی (از آسیای صغیر) ندانند.

و در این میانه آثار بسیاری از شاعران و نویسندگان، از قرن سوم هجری خورشیدی تاکنون ناشناخته مانده است.

رودکی را نمی‌دانند کیست و قطعاً فرخی سیستانی را، همان گونه که فرخی یزدی را نمی‌شناسد، اسدی توسی نامی ناآشنا برای آنان است، خواه فرهنگ‌نویس باشد و خواه شاعر، فخرالدین اسعد گرگانی برای ایشان نامی غیرقابل تلفظ است و به همین ترتیب نام بیهقی، بلعمی و تبری را نشنیده‌اند.

و دردناک‌تر از همه این که بزرگ مرد ایران دوست، زنده کننده نام ایران و حیات‌بخش زبان فارسی، آن که به زبان فارسی بقا و دوام بخشید، یعنی حکیم ابوالقاسم فردوسی که بزرگ‌ترین حماسه جهان را گرد آورد و به نظم کشاند و کاخی رفیع از نظم بنیاد نهاد، نزد اینان بی‌گانه و ناشناس است.

در کدام فرهنگ ادبی خارجی و بالاخص اروپایی است که یادی از فردوسی و اثر عظیم

و بشکوه او شاهنامه شده باشد، شاهنامه در پس غباری از فراموشی دردآوری نهفته شده که این فراموشی برای هر صاحب اندیشه‌یی رنج‌آور است.

و به سبب همین ناشناس بودن است که برخی ستم‌ها بر این ملت فرهیخته در جامعه جهانی می‌رود. و این «فرهنگ» بر آن است که زمینه‌های مساعد را برای ترجمه متون نظم و نثر فارسی به انگلیسی که اکنون تنها زبان جهانی است هموار کند تا به یاری این شناخت مهتری پدید آید در قلب همهٔ انانی که می‌توانند به راستی به ایران و ایرانی عشق بورزند.

بهنانه تألیف

به هنگام ترجمه ادبیات منظوم فارسی به انگلیسی با ترکیباتی در زبان فارسی مواجه شدم که معادل‌سازی آن‌ها در زبان انگلیسی اگرچه دشوار نمی‌نمود لکن بیم آن داشتم در صورتی که شخصاً دست به معادل‌سازی بزنم نتوانم آن مفهومی را که فارسی زبان اراده کرده است به مخاطبان انگلیسی زبان به طور کامل منتقل کنم و این دشواری را در هنگام ترجمه اشعار کلاسیک و حتی اشعار نو و سپید نیز احساس کردم.

برای غلبه بر این دشواری به ترجمه‌هایی که از دیوان حافظ و بوستان سعدی و دیوان شمس شده بود روی آوردم و بدین ترتیب بر بسیاری از مشکلاتی که در ترجمه ترکیبات داشتم فایز آمدم، زیرا تقریباً توانستم همه معادل‌های مورد نیاز خود را در ترجمه‌های آن اشعار باز یابم.

به همین روی دریغ آمد دیگر مترجمان را از این دست‌افزار توان‌مند محروم گردانم و با این نگاه است که فرهنگ ترکیبات شاعرانه شکل گرفت؛ چه ضرورت دارد که ادبیات کلاسیک و معاصرمان، بالاخص اشعار عرفانی و شعر معاصرمان به زبان انگلیسی ترجمه شود و از این طریق بر سر سفره جهانی شدن مائده‌یی ارزشمند و گوارا عرضه داریم که قادر باشد تحولی ماهوی در ساختار ذهنی جهانیان نسبت به ایرانیان پدید آورد.

ساختار فرهنگ

۱. قطع فرهنگ وزیری و دو ستونه و در مجموع متضمن ۱۵۰۰۰ سرشناسه یا ترکیب اعم از وصفی، اضافی و قیدی با شاهد مثال شعری و ترجمه ابیات است.